

ผลของโปรแกรมป้องกันการสูบบุหรี่สำหรับวัยรุ่นชายตอนต้นในสถานสงเคราะห์เด็กชาย

THE EFFECTS OF A SMOKING PREVENTION PROGRAM FOR EARLY MALE ADOLESCENTS IN
FOSTER HOME

จิราพร สุวะมาตย์ 5537321 PHCN/M

พย.ม.(การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: สุณีย์ ละคำปิ่น, กศ.ด.(การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร)

สุรินทร์ กลัมพากร Ph.D.(NURSING)

บทคัดย่อ

การวิจัยกึ่งทดลองนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาโปรแกรมป้องกันการสูบบุหรี่สำหรับวัยรุ่นชายตอนต้นในสถานสงเคราะห์เด็กชาย กลุ่มตัวอย่างคือ เด็กวัยรุ่นชายอายุ 10-14 ปี ในสถานสงเคราะห์เด็กชายเขตกรุงเทพและปริมณฑล จำนวน 84 คน สุ่มสถานสงเคราะห์เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ สุ่มเด็กที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์คัดเข้ากลุ่มละ 42 คน กลุ่มทดลองได้รับ โปรแกรมที่ประยุกต์ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม กิจกรรมการเรียนรู้ มีทั้งหมด 3 กิจกรรม ประกอบด้วย การวิเคราะห์ตนเองเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและสถานการณ์ที่ทำให้สูบบุหรี่ หาแนวทางป้องกัน เรียนรู้ความสำเร็จจากการปฏิบัติด้วยตนเอง โดยฝึกทักษะการปฏิเสธ เรียนรู้ความสำเร็จจากตัวแบบที่ปฏิเสธเมื่อถูกโน้มน้าวให้สูบบุหรี่ได้สำเร็จ และให้ความรู้เกี่ยวกับผลกระทบจากการสูบบุหรี่ ผ่านสื่อวิดีโอ ตัวแบบเล่าประสบการณ์ถึงผลจากการไม่สูบบุหรี่ รวมระยะเวลาของการศึกษา 7 สัปดาห์ เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อประเมินผลลัพธ์ของโปรแกรมในด้านความคาดหวังในผลลัพธ์ของการไม่สูบบุหรี่ การรับรู้ความสามารถตนเองในการป้องกันการสูบบุหรี่ และพฤติกรรมป้องกันการสูบบุหรี่ โดยวิธีตอบแบบสอบถามด้วยตนเองในระยะก่อนการทดลอง หลังการทดลองและติดตามผล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน Chi-square, Repeated Measure two-way ANOVA, t-test, Paired t-test และ Bonferrony

ผลการวิจัยพบว่า เมื่อสิ้นสุดการทดลองกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังในผลลัพธ์ของการไม่สูบบุหรี่สูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถตนเองในการป้องกันการสูบบุหรี่ในระยะติดตามผลเพิ่มขึ้นมากกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) ส่วนพฤติกรรมป้องกันการสูบบุหรี่หลังการทดลองกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบไม่แตกต่างกัน

สรุปโปรแกรมป้องกันการสูบบุหรี่สำหรับวัยรุ่นชายตอนต้นในสถานสงเคราะห์เด็กชาย สามารถเพิ่มความคาดหวังในผลลัพธ์ของการไม่สูบบุหรี่ การรับรู้ความสามารถตนเองในการป้องกันการสูบบุหรี่ และโปรแกรมนี้สามารถประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมพฤติกรรมป้องกันการสูบบุหรี่ในวัยรุ่นชายตอนต้นได้

คำสำคัญ : โปรแกรมป้องกันการสูบบุหรี่ / วัยรุ่นชายตอนต้น / สถานสงเคราะห์